Η γυναίκα της σοφίτας, της Χρυσηίδας Δημουλίδου

Συντάκτης: Ελισάβετ Δέδε, 29/05/2015

Η Χρυσηίδα Δημουλίδου, αγαπημένη μυθιστοριογράφος χιλιάδων αναγνωστών, διακρίνεται για την τόλμη στη σκέψη και την πρωτοτυπία στη θεματολογία της. Αυτά τα στοιχεία σίγουρα χαρακτηρίζουν και το πολύ ιδιαίτερο βιβλίο της ***Η γυναίκα της σοφίτας***, που μένει στη λογοτεχνική επικαιρότητα εδώ και 14 χρόνια, και τώρα τον Μάιο του 2015, επανεκδίδεται από τις Εκδόσεις Ψυχογιός! Ένα βιβλίο που έκανε δικαίως αίσθηση.

Περίληψη

Η καλόκαρδη Μάρθα είναι η κόρη μιας μεγαλοαστικής αθηναϊκής οικογένειας του ‘60 και μεγαλώνει στην επιβλητική έπαυλη της Κηφισιάς, έχοντας ό, τι ποθήσει εκτός από την προσοχή. Η παρουσία της αδελφής της, Αγγέλας, επισκιάζει την ανέμελη ζωή της.

Εκθαμβωτικά όμορφη και λαμπερή από κούνια, η εγωκεντρική Αγγέλα «κλέβει τις καρδιές» των γύρω της, εκτοπίζοντας τη συνηθισμένη, άχαρη Μάρθα, μέχρι την οδυνηρή κορύφωση της αντιπαλότητάς τους με αφορμή έναν άντρα…

Το σκηνικό όμως ανατρέπεται για άλλη μια φορά, όταν ένα αδιανόητο γεγονός καταστρέφει μια ουράνια ομορφιά, ανατρέποντας έτσι τις ζωές όλων.

Έτσι, αναπτύσσεται μια ιδιότυπη σχέση εξάρτησης κι οι δύο αδελφές βρίσκονται «δεμένες» με ένα εφιαλτικό μυστικό!

Σχολιασμός

Η γυναίκα της σοφίτας, που έκανε αίσθηση στα λογοτεχνικά δρώμενα το 2001(από τις εκδόσεις Λιβάνη τότε), επανεκδίδεται πάλι σε μια εξαιρετικά καλαίσθητη έκδοση από τον οίκο του Ψυχογιού!

Το νέο εξώφυλλο μεταδίδει όλη τη φόρτιση του βιβλίου και μας προδιαθέτει για την τραγικότητα μιας ιστορίας διαφορετικής, που καθηλώνει. Πράγματι, πρόκειται για ένα πολύ **πρωτότυπο, σκοτεινό μυθιστόρημα** που έχει στο επίκεντρό του δύο γυναικείους χαρακτήρες, αλλά αποστασιοποιείται από κοινότυπους συναισθηματισμούς και δεν μοιάζει με κανένα άλλο της κατηγορίας του!

Ένας συγκερασμός του μοντέρνου αισθησιασμού με τον κλασσικό ρομαντισμό, που αποκτά πινελιές σχεδόν "γοτθικές", όπως θα διαπιστώσετε όσο προχωρά το βιβλίο.

Με τη *Γυναίκα της σοφίτας* η Χρυσηίδα Δημουλίδου πλέκει ένα **αυθεντικό ψυχολογικό θρίλερ,** που διατηρεί ψήγματα αισθηματικών διαθέσεων κι εκτείνεται σε έναν ενδιαφέροντα **κοινωνικό προβληματισμό**. Ένα βιβλίο που ρέει αβίαστα σε γλώσσα πολύ λιτή και διατηρεί μια ιδιότυπη ομορφιά, παρά την έλλειψη λογοτεχνικών σχημάτων και ψυχογραφημάτων.

Αυτή η **απουσία περιγραφών ή διεισδυτικότητας**, ωστόσο, είναι μια αδυναμία που προσπερνάς σύντομα: Ακόμη και χωρίς παραστατική αφήγηση, έντονη εικονοπλασία ή αναλυτικά ψυχογραφήματα, η συγγραφέας καταφέρνει τελικά να υποβάλλει μια σκοτεινή ατμόσφαιρα που είναι μάλιστα διάχυτη σε όλο το βιβλίο.

Ένα βιβλίο που συνιστά μια ευθεία πρόκληση στη ρηχότητα των ηθών και στον ευδαιμονισμό μας, με γνήσια τραγικότητα. Η Χρυσηίδα Δημουλίδου, **κόντρα στην αποθέωση της αισθητικής αρτιότητας,** αποδομεί άφοβα, αλλά χωρίς ωμότητα, την ομορφιά της ηρωίδας της κι αυτό είναι μια εξαιρετική έμπνευση και γοητευτικό συγγραφικό ρίσκο.

Χωρίς να αναλωθεί σε περιγραφικές λεπτομέρειες, -ίσως "ενοχλητικές" για πιο... "ευαίσθητους" αναγνώστες- η Δημουλίδου μεταφέρει όλη την έκταση της**απρόσμενης "απώλειας" και της φρίκης.** Η **πληγωμένη μορφή**, φυσικά, δε συνιστά συγγραφικό εύρημα της Δημουλίδου. Έχει χρησιμοποιηθεί ευρέως στη Λογοτεχνία ως ανατροπή, ως παράγοντας έντασης ή ως αυθεντικό συστατικό τρόμου.

Στην κορυφαία του έκφανση, το μοτίβο αυτό είναι κυρίαρχο στο εμβληματικό αριστούργημα του Γκαστόν Λερού ***Φάντασμα της όπερας*** ή στα σύγχρονα ***Δαιμόνια***του Ντέιβιντσον: Σε αυτά, τα αριστουργήματα, το φαίνεσθαι αξιοποιείται για να καταγγελθεί η επιφάνεια και να αναδειχθούν σε αντιδιαστολή ανώτερες αξίες, όπως η "εσωτερική ομορφιά", ο έρωτας μέχρι θανάτου, η "θυσία", η "αγάπη που συγχωρεί στον αγαπημένο την αθλιότητα της ανθρώπινης ύπαρξης".

Σίγουρα, δεν μπορούν να αποδοθούν τέτοιας εμβέλειας συμβολικές διαστάσεις στην ηρωίδα της Δημουλίδου, ωστόσο κοινός παρανομαστής με τα προαναφερθέντα είναι η**«ρήξη της ταυτότητας»** του ατόμου μέσα από την «τραυματισμένη εξωτερική εικόνα». Αυτή η εσωτερική σύγκρουση αποδίδεται με έναν αριστοτεχνικό τρόπο. ενσταλάζοντας μια αδιόρατη αίσθηση τρόμου στο έργο, που διατηρείται αμείωτη.

Το **καινοτόμο** στη *Γυναίκα της σοφίτας* είναι πως ενώ η "λαβωμένη εικόνα" στη λογοτεχνία αφορά συνήθως σε άντρες ήρωες και απαλύνεται από μια γυναίκα, εδώ

συμβαίνει σε μια γυναικεία μορφή κόντρα στα αισθητικά και κοινωνικά στερεότυπα!

Ένα θλιβερό "φάντασμα" κι η ηρωίδα της Δημουλίδου, που αντί για "κατακόμβες", επιλέγει ως "βασίλειό" της τη **Σοφίτα**! Διαθέτει όμως τόσο αφοπλιστική αρχοντιά που -όπως κι ο θανάσιμα αινιγματικός "Έρικ"στον Λερού- δεν επιτρέπει στιγμή τον οίκτο στον αναγνώστη, αντιθέτως του εμπνέει έναν **υποτυπώδη θαυμασμό:** Μέσα από την περήφανη στάση που αντιπαρατάσσει η πρωταγωνίστρια στο δράμα της, ο αναγνώστης εισπράττει ένα πολύτιμο μάθημα ζωής για τη δύναμη της ανθρώπινης ψυχής που μπορεί να νικά με την αξιοπρέπεια τα χτυπήματα της ζωής και να "μην ενδίδει" καβαφικά.

Ένα ακόμη σημείο που φανερώνει τη βαθιά εκτίμηση της Δημουλίδου απέναντι στη Γυναίκα, τη **χειραφέτηση** της οποίας κηρύττει πολλές φορές στα βιβλία της.

Μαζί με αυτήν την υποβλητική τραγική ιστορία, εισπράττουμε κι ένα κρισιμότατο κοινωνικό μήνυμα, που οφείλουμε όλοι να αφουγκραστούμε: Με τη *Γυναίκα της σοφίτας* η αφυπνισμένη Χρυσηίδα Δημουλίδου επιχειρεί μια **προσέγγιση στο ευαίσθητο ζήτημα της αδερφικής σχέσης και μάλιστα όταν πρόκειται για γυναίκες!** Δεν είναι τυχαίο το φύλο. Η γυναίκα λόγω των επιτακτικών βιολογικών συνθηκών και των ασφυκτικών κοινωνικών πιέσεων είναι πιο ευάλωτη στην ανασφάλεια και στην τάση να δει "απειλή" στην παρουσία άλλων γυναικών.

Η συγγραφέας, μέσα από μια ιστορία που κόβει την ανάσα, έρχεται να αναδείξει **πώς οι λανθασμένοι χειρισμοί των γονιών οικοδομούν τέτοιες ανεπαρκείς προσωπικότητες με σαθρά θεμέλια.** Η σύγκριση και η άνιση μεταχείριση των παιδιών στην οικογένεια είναι δυο ολέθριες παράμετροι που καταστρέφουν στην κυριολεξία ανθρώπινες ζωές κληροδοτώντας ισόβιους ανταγωνισμούς και μίση με απρόβλεπτες συνέπειες. Ο βασικός τρόπος να χτιστεί σχέση αγάπης ανάμεσα στα αδέλφια είναι η **αίσθηση δικαιοσύνης** που θα εισπράξουν από τους γονείς.

Ένα βιβλίο, λοιπόν, διδακτικό, αλλά και γοητευτικό ως το τέλος!

Όλη αυτή η πορεία ακολουθεί μια κλιμάκωση, μέχρι τη μεγάλη αποκάλυψη σε μια ατμόσφαιρα πυρετώδη και συνάμα ζοφερή, που παραπέμπει ευθέως στα*Ανεμοδαρμένα Ύψη* της Έμιλυ Μπροντέ- (όσο κι αν μια ποιοτική σύγκριση ανάμεσά τους θα ήταν άκαιρη& άδικη). Πιστεύω, άλλωστε, πως δεν επελέγη τυχαία το "όνομα" της Οικίας των ηρώων στην Κηφισιά: "Βίλα των ανέμων"- πολυτελής, μα μισοερειπωμένη κι αυτή- κατ' αντιστοιχία της οικίας του τρομερού "Χήθκλιφ" στο έργο της Μπροντέ, *Wathering Heights*, που αποδίδεται και ως *Πύργος των καταιγίδων.*

Η "**τοπογραφία**" των τελευταίων σκηνών στη *Γυναίκα της σοφίτας*- το "ανέμισμα της κουρτίνας", το "βίαιο σφύριγμα του βοριά" και η "παραφορά του φινάλε" προσδίδουν "χηθκλιφικά" γνωρίσματα στην τελευταία σκηνή -με κοινό παρανομαστή την **άμετρη οδύνη και μια αμείλικτη νέμεση.** Ένα τέλος αντάξιο των δυνατών συναισθημάτων της υπόλοιπης ιστορίας που θα φέρει την κάθαρση και θα σας συγκλονίσει, ακόμη κι αν σταθείτε διορατικοί και το διαισθανθείτε πιο πριν.

Από τις πιο ξεχωριστές αναγνωστικές εμπειρίες η *Γυναίκα της σοφίτας* της Χρυσηίδας Δημουλίδου είναι ένα βιβλίο που προχωράει πέρα από το προβλέψιμο κι

ανάγεται σε πολυεπίπεδο βίωμα μυαλού και ψυχής. Ανακαλύψτε το οπωσδήποτε σε αυτήν την τόσο όμορφη και ξεχωριστή επανέκδοσή του!